

gen deuten darauf, dass auch wenn diese Auffassung der Wahrheit näher kommt, der Herbstgesang vielleicht in Zusammenhang mit dem Zugtriebe gebracht werden könnte.

Havaintoja lintujen laulun tai ääntelyn alkamisajoista.

J. E. PAATELA.

Kesällä 1934 tein havaintoja lintujen laulun tai ääntelyn alkamisajoista.¹ Havainnot tein Mäntsälän pitäjässä, Ohkolan kylässä, „Kakarilan“² alueella samalla paikalla, 15. VI.—17. VII. välisenä aikana, yhteensä kahdeksana yönä.

Tekemieni havaintojen perusteella alkavat linnut laulunsa tai ääntelynsä suunnilleen seuraavassa järjestyksessä:

Ensimmäisinä alkavat laulaa laulu- ja punasiipirastas sekä punarinta. Edellämainitut lajit laulavat puolisen tuntia, jonka jälkeen heihin yhtyvät räkätti- ja mustarastas sekä kääki ja keltasirkku. Kun edellämainitut lajit ovat aloittaneet laulunsa, on jälleen kymmenisen minuutin tauko, jolloin ainoastaan edellämainitut lajit ovat äänessä, mutta sen jälkeen alkavatkin laulajien rivit taajeta. Aluksi ääntelevät kukko ja vihreävarpunen, sitten pajulintu, lehtokerttu, leppälintu, hippinäinen, harmaakerttu, kurki, kirjosiippo, metsäkirvinen, västäräkki, ja vähän ennen, tai juuri auringonnousun aikaan talitiainen, peippo, kultarinta ja haarapääsky. Vähän aikaa auringonnousun jälkeen alkavat laulunsa tai ääntelynsä: käpylintu, sepelkyyhky, harakka, punavarpunen, käenpiika, harmaasiippo, varis, räystäspääsky ja harmaatikka.

Yksityiskohdittain käyvät eri lajien laulun alkamisajat ilmi seuraavasta taulukosta:

¹ Vrt. *Ornis Fennica* 1933, N:o 2, siv. 30.

² „Kakarila“ tulee sanasta kakari = *Cotymbus stellatus*.

Päivämäärä	15. VI.	16. VI.	18. VI.	19. VI.	26. VI.	4. VII.	11. VII.	17. VII.
Auringon nousu	2.58	2.58	2.57	2.57	2.59	3.08	3.17	3.28
Lämpötila	+4—5°	+6—7°	+9°	+8°	+3—4°	+12°	+11°	+16°
Pilvisyys ¹	○	○	●	○	○	●	●	●
Tuuli ²	—	—	—	+	—	—	+	—
1. <i>Turdus philomelos</i>	—	0.30	0.28	—	0.33	1.55	1.23	1.55
2. <i>Turdus musicus</i>	—	0.20	0.27	—	0.35	2.02	2.00	2.35
3. <i>Erithacus rubecula</i>	—	0.39	0.47	0.39	0.53	—	1.47	1.38
4. <i>Turdus pilaris</i>	1.31	1.05	1.30	0.56	1.11	2.19	2.12	2.07
5. <i>Cuculus canorus</i>	1.30	1.03	1.29	1.05	—	2.00	—	—
6. <i>Emberiza citrinella</i>	1.27	1.15	1.42	1.10	1.13	2.22	2.25	—
7. <i>Turdus merula</i>	—	—	—	—	—	2.31	—	2.36
8. <i>Gallus domesticus</i>	1.56	1.15	1.41	2.10	—	2.28	2.37	1.55
9. <i>Carduelis spinus</i>	1.27	1.52	2.02	—	—	3.50	3.30	3.25
10. <i>Phylloscopus trochilus</i>	1.43	1.52	1.58	2.13	—	2.21	2.44	2.58
11. <i>Sylvia borin</i>	2.07	1.59	1.57	2.04	1.45	—	2.44	2.35
12. <i>Phoenicurus phoenicurus</i>	—	2.42	1.57	1.36	—	—	—	—
13. <i>Regulus regulus</i>	2.08	2.27	2.19	2.01	1.45	—	3.08	—
14. <i>Sylvia communis</i>	—	—	—	—	—	2.15	2.51	2.19
15. <i>Megalornis grus</i>	—	2.25	—	1.54	—	—	3.49	—
16. <i>Muscicapa hypoleuca</i>	1.59	2.29	2.04	—	—	—	—	3.29
17. <i>Anthus trivialis</i>	2.13	1.59	2.15	2.22	—	—	—	—
18. <i>Motacilla alba</i>	2.11	2.25	—	—	—	—	—	—
19. <i>Parus major</i>	2.49	2.56	2.49	2.47	—	2.47	2.55	2.59
20. <i>Fringilla coelebs</i>	2.41	2.43	2.53	2.47	2.45	3.30	3.39	3.45
21. <i>Hippolais icterina</i>	—	2.52	2.56	2.40	2.43	—	3.45	—
22. <i>Hirundo rustica</i>	—	3.09	2.19	—	—	3.03	3.55	3.45
23. <i>Loxia curvirostra</i>	3.04	3.12	3.16	3.17	—	3.52	—	3.19
24. <i>Columba palumbus</i>	—	—	3.28	—	2.50	—	—	—
27. <i>Pica pica</i>	—	3.13	—	—	2.53	—	3.31	—
26. <i>Erythrura erythrura</i>	—	—	—	—	—	—	3.49	3.20
27. <i>Iynx torquilla</i>	3.22	—	0.42	3.18	2.49	3.51	3.16	—
28. <i>Muscicapa striata</i>	3.19	—	3.31	—	—	2.55	—	3.21
29. <i>Corvus corone cornix</i>	—	—	—	3.22	—	3.36	3.17	3.57
30. <i>Delichon urbica</i>	—	—	—	—	—	3.53	—	3.27
31. <i>Picus canus</i>	—	—	—	—	—	3.47	—	—

¹ ○ = kirkasta, ● = puolipilvistä, ● = pilvistä.

² — = työntä, + = tuulista.

Mainittakoon tämän yhteydessä, koska kuulin viimeisen kerran eri lintulajien laulavan kesällä 1934:

<i>Muscicapa hypoleuca</i>	26. VI.	<i>Turdus philomelos</i>	17. VII.
<i>Sylvia curruca</i>	30. VI.	<i>Turdus merula</i>	17. VII.
<i>Cuculus canorus</i>	7. VII.	<i>Sylvia communis</i>	17. VII.
<i>Phoenicurus phoenicurus</i>	7. VII.	<i>Emberiza citrinella</i>	22. VII.
<i>Hippolais icterina</i>	7. VII.	<i>Sylvia borin</i>	31. VII.
<i>Anthus trivialis</i>	8. VII.	<i>Columba palumbus</i>	31. VII.
<i>Iynx torquilla</i>	11. VII.	<i>Phylloscopus trochilus</i>	19. VIII.
<i>Fringilla coelebs</i>	16. VII.	<i>Hirundo rustica</i>	20 VIII.
<i>Turdus musicus</i>	17. VII.	<i>Erithacus rubecula</i>	20. VIII.

Zusammenfassung: ¹⁾ Beobachtungen über die Anfangszeiten des Vogelgesanges am Morgen. — Die Beobachtungen wurden 1934 im Kirchspiele Mäntsälä, 60° 30' N. Br., 25° E. L., angestellt. In der Tabelle sind die Vögel nach der normalen Zeitfolge des Gesangbeginnes geordnet; im Tabellenkopf sind angegeben von oben: Datum, Zeit des Sonnenaufganges, Temperatur in C°, Bewölkungsgrad (● ganz, ◐ halb bewölkt, ○ klar) sowie Windigkeit (+ Wind, — Stille).

Die zweite Tabelle gibt an, wann der Gesang der Art zum letzten Male im Sommer 1934 gehört wurde.

Pieniä tietoja. — Meddelanden.

1. *Phylloscopus p. proregulus* Pall. och *Milvus m. milvus* (L.) observerade på Signilskär. Den 30. X. 34 erhöles i en av fångstfällorna på Signilskär ett exemplar av *Phylloscopus p. proregulus* Pall. Fågeln var mycket medtagen då den infångades och dog efter det att den ungefär en halv timme hållits inomhus. Följande dag observerades två exemplar av samma art på Enskär ungefär 2 km norr om den tidigare observationsplatsen i en större videbuske. De flögo sedan in i ett havtornsnår och förlorades ur sikte. Arten, som hör hemma i östra Sibirien, är endast två gånger tidigare påträffad i det västligare Europa, en gång på Helgoland och en gång i England; i Uraltrakten torde den uppträda regelbundet under flyttningen.

¹⁾ Von der Redaktion.